

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

31 Quot modis operis noui nu[n]tiationis prohibitio exstinguatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Id omnino temerarium est, cum hoc fieri censetur, donec a eadē iudex, cuius iurisdictioni se committunt nuntiantes, nisi aliter conueniant expresse, l. 1. §. Et post operis noui, & §. seq. de oper. nou. nuntiat. facit l. 2. quan. lic. sine iudi. se vindi. Et propter absentiam iudicis licet interdum res proprias vt etiam eripere ei, qui aufugit cum eis, l. aut prator, 10. §. si debitorem, que in frau. credit. lib. 43. P. tit. 3. Obseruare & hic oportet, in iactu lapilli & manuum oppositione interuenire quoque verba, quæ exprimunt ea ratione ea fieri, vt prohibeatur opus, vel saltem interuenire debere nutum æquipollentem, arg. c. cum apud, & c. tua, de sponsalib. Nec simplex iactus lapilli prohibitionem facit: quia quidam tradunt, & triplicem lapillum prociendum, arg. l. contumacia, de re iud. c. indigni, 12. q. 2. ca. ex literis, de consti. c. in audientia, de sent. ex com. Neque tamen exigo, vt nuntians teneatur dicere causam, cur nuntiet & prohibeat, sed puto sufficere simpliciter eum prohibuisse, sicut de reite dictum, §. sancimus, de testib. in authen. in aliis, quamuis contrarium verius videatur, vt in l. fin. de edit. di. Adria. toll. C. l. cum bis, §. vult igitur oratio, de transact. c. cum dilecti, §. fin. de accusat. l. edita, c. de eod. Modestior ¶ & firmiter est per prætores facta denuntiatio, qua in Gallia vt plerumque vitur. Et fieri quidem potest, vt recte denuntiatio fiat, sed non vt recte lis ideo moueatur, id est vt moueri possit, vt ait Papinianus, l. 3. de pigno. P. lib. 20. tit. 1. Et facilis a verbis priuatique concertationibus in verbera prorumpere, nisi prætoris intercedat auctoritas, dum quis licitum putat contra aggredientem vi, iactu lapilli vel obiectione manus, vi & manu se defendere, l. vt vim, de iusti. & iure, cum similib. Et iudicio consultus est medio, id est iudice & iudiciorum vigore vt, ne ad arma veniant contententes, l. a quibus, de vsusu. P. l. nullus, C. de Iudais. Iustus simplex ita hic iudicis, vim habet sententiæ quodammodo, dum per illum suspendendum est opus, l. in re communi, de serui. verb. prædico. l. quod iustit. de iudi. l. si quis ius dic. non ob temp. glo. in c. ex parte, in Christo, de verbor. signif. quamuis alioquin comminationes, programmata, epistolæ, subscriptiones iudicum, parte inaudita sententiæ vel rei iudicatæ vim non habeant, l. 1. 2. 4. §. tit. commina. epist. program. lib. 7. C. tit. 57. Vnde Ferrarientis, Ioan. Pet. de Ferrar. in praxi tit. de op. nou. nun. hic singulare notat, vt quando per viam præcepti procedit iudex contra aliquem instante & petente aduersario, præceptum humilimum euanescat comparent reo, & petente sibi libellum offerri: quod iudicia non sunt a præceptis incoanda, sed a libelli oblatione fundamentum capiant, l. in si de in ius vocan. aurb. offeratur, de lit. contesta. l. libellorum, de accusat. in P. l. 1. de libel. oblat.

¶ Dissidet ¶ autem Ferrarientis cum Bartolo in tempore nuntiationis faciendæ: nam cū iurif. absolue dixerit, omnibus dieb. nuntiatione fieri posse, l. 1. §. nuntiatio, vers. item nuntiatio, de op. nou. nun. Ferrarientis vult tantum locum habere in nuntiatione facta vel verbo peracta: at in prætoria, dies feriatos excipit in honorem Dei, iuxta l. dies festos, & l. omnes, C. de feriis. Bartolus autem contendit, etiam prætoriam fieri posse omni die & feriatos, Bart. in d. l. 1. §. nuntiatio, de oper. nou. nuntiat. Ego plium existimo festis diebus ab his abstinere contentionibus: verum si necessitas urgeat, puta quia futura die pluribus redemptoribus vel operariis opus perficiendum sit, Deum non offendi arbitror, vt consulatur pacti. Dispensat namque necessitas a feriatum exacta obseruatione, l. 1. C. de feriis, c. 3. eod. ap. Grego.

De effectu nuntiationis noui operis.

C A P. 30.

- 1 Effectus nuntiationis noui operis, intermittere opus, posteaque edificatum demolendum. Quis teneatur prestare sumtus demolitionis operis aut patientiam demolienti, & c.
  - 2 In nuntiationis restitutione debet apponi quantum opus iam factum sit.
  - 3 Quando edificantis nuntiatione opus suspenditur.
  - 4 Nuntiatio noui operis non se defendentem facit ex auctore eum.
- ¶ Ræcipis & insignior effectus nuntiationis noui operis est, vt nuntiatione facta quiescere debeat ædificatio, & opus intermitteretur, donec ea de re cognitum sit, alioquin omne post nuntiationem, vt legitime edificatum, destruendum sit, l. vnica, in fine, de oper. nou. nuntiat. C. c. 2. eod. tit. apud Gregor. l. prator ait, §. 1. & §. prator ait, eod. tit. P. Obtemperandum enim nuntiationi est, siue bene siue male facta fuerit, l. 1. de oper. nou. nuntiat. P. vt de excommunicatione dicitur ecclesiastica, cap. 1. n. quæst. 3. & prohibitus qui postea ædificat, in exceptionibus non auditur

ante restitutionem operis in pristinum statum, nec datur ei actio per prætores volenti agere sibi ius esse ædificatum habere, l. 1. §. sed et si is cui opus nouum, de oper. nou. nuntiat. P. & quia vi, vt diximus, post prohibitionem factum dicitur. Qui vi aut clam fecit, si possidet, debet patientiam & impensam tollendi operis: qui fecit nec possidet, impensam: qui possidet nec fecit patientiam tantum, l. competis, 17. §. fin. quod vi, aut clam, l. 2. §. pen. ne quid in loc. publ. l. 3. §. item si locum, de alien. iudic. mut. cau. facti. in P. Et Marcellus, l. pen. de oper. nou. nuntiat. si is, cui opus, inquit, nouum nuntiatum est, ante remissionem edificat, decesserit, heredes eius debent prestare patientiam aduersario destruendi operis. Quia in restituendo huiusmodi opere, pena versatur eius qui contra edictum facit, quæ in heredes non transit, nisi lite contestata, l. 1. ex delict. in quan. hered. tenean, C. Veruntamen quamuis ad penam non teneantur, non dubito teneri heredes ad impensas demolitionis si possideant: quod hoc vitium rei sequitur quemcumque possessorem & omni damno eum onerat, ca. 2. de nou. oper. nun. ca. quia vero, de iudi. c. sepe, de restit. spolia. expresse & in l. prator ait, in fine, de oper. nou. nuntiat. c. significauerunt, de testib. nisi ædificatum fuisset opus inuito domino loci: quo casu solum præstat patientiam demolitionis, vt si a seruo, sine iussu domini, fuerit ædificatum, l. si reus, §. primum, & l. denique, §. fin. quod vi aut clam. ¶ Propter ¶ hunc effectum demolitionis faciendæ ædificati post nuntiationem, qui opus nuntiat nouum, debet referre in restitutionem, quantum operis iam tunc factum erat, & modulus seu menturas capere, vt appareat quid postea fuerit factum, l. non solum, §. qui opus nouum nuntiat, & §. sciendum, de operi. nou. nun. ¶ In ¶ questione tamen suspensionis operis post nuntiationem, arbitrator distinguendum, num prætores auctore, vel sine prætores fiat nuntiatio: si sine prætores, & manifeste appareat ius non esse nuntiatum ei qui nuntiat, ab ædificio quiescere quis non tenetur, priusquam ad prætores vocetur: veluti si constat pupillum nuntiare vel seruum, vel extraneum, vel eum qui ante permisit, vel alio modo manifeste sit iniusta nuntiatio. Ne inde iniuriarum nascatur occasio, vnde iura nasci solent, l. meminere, C. unde vi. At si dubitetur de iure, vel si per prætores quis intermittere opus iubeatur, certe quiescendum ab opere, propter auctoritatem prætoris, ne eius imperium elusorium sit, l. fin. ne quid in loc. publ. P. l. si prætor, de iud. in P. Et quamuis manifeste iniusta vocatio in ius sit, aut quamuis citatio non liget vocatum, l. ne quis eum, qui in ius voca. vi exim. l. fin. de iuris iud. omn. iud. in P. attamen non est male vocati contemnere vocantis imperium, coram quo exceptiones suas proponere potest, l. si quis ex aliena, de iud. in P. Ceterum quando intermissio operis periculum adfert, nuntiatio quoque hunc effectum non fortiter, vt suspendatur opus, sed contemnitur: vt si cloacæ purgatur, vel reficiatur, vel riuus, l. de pupillo, §. si quis riuum, de operi. nou. nuntiat. l. 2. de riuis, lib. 43. P. tit. 20. l. 1. §. si quis purganti, de cloac. P. Nam ob id quod denegatur exemptio operis noui, id est, suspensio & demolitio, non abolerentur actiones legitimæ, sed integræ manent: sicut & in his, in quibus prætor ab initio noui operis nuntiationem negat, Paulus in l. sciendum, 19. de oper. nou. nuntiat. P. ¶ Alius ¶ effectus nuntiationis noui operis apud Africanum, vt nuntiatione facta, si is cui nuntiat se non defendat, ex possessore constituitur petitor, atque postea cogatur docere & probare, ius sibi esse ita ædificatum habere. Prætor enim cogit fugientem cauere, quod non procedit in opere, nisi prius de iure suo docuerit: quemadmodum et si is qui nuntiauit, fugiat, sit ex possessore petitor: quia cauere debet se non prohibitorum ædificantiem, nisi docet de iure suo prohibendi, & sic vtroque casu transferuntur, per fugam onera probandi. Fuga porro intelligitur hic post tres menses a tempore nuntiationis differendo, l. vnica, de oper. nou. nuntiat. C. l. fin. de adifi. priua. C.

Quot modis operis noui nuntiationis prohibitio extinguitur. Cap. 31.

- 1 Remissione nuntiationis tollitur nuntiatio. Remissio tripliciter fit, a denuntiante, a iudice, a lege.
- 2 Cautio de demolendo, si dictum sit, tollit nuntiationem.
- 3 Denuntians intra tres menses, non cogitur satisfactionem acceptare ab aduersario oblatam, si dicat se paratum intra eos de iure suo docere: postea tamen cogitur.
- 4 Nuntiatio noui operis olim anno tollebat, hodie nequaquam.
- 5 Nuntiatio noui operis morte nuntiantis, non eius cui nuntiatum sum est, tollitur. Item nu. 6.

- 6 Nuntiatio finitur alienatione rei.
 7 Distinctio, quando dicitur nuntiatio post mortem.
 8 Ratio cur non extinguatur morte eius cui nuntiatur, & alienatione ab eo facta, quemadmodum ex parte nuntiantis.
 9 An satisfactio data de demolendo, heres cui nuntiatum est, teneatur suis impensis opus demoliri, an tantum prestare patientiam.
 10 Remissa censetur nuntiatio, si actor non iurat de calumnia.

Tollitur prohibitio, & extinguitur nuntiatio noui operis, per remissionem nuntiationis, *l. non solum, §. sciendum, de oper. nou. nun.* Ea remissio tripliciter fit, *gl. in l. i. de remiss.* nempe a denuntiante, a iudice, a lege: a denuntiante, si is permittat expresse opus proficere, *de hac, in d. l. i. §. inde queritur, de oper. nou. nun. l. vim fac. i. iudic. quod vi aut clam.* Potest autem remittere, siue factio, siue verbo, seu per praeorem nuntiauerit: si partes enim conueniant, nihil interest iudicis, *d. l. i. §. inde queritur, & l. si conuenierit, de re iud. P. l. iudicem, com. distid. P.* A iudice, si examinatio negotio iudex pronuntiauerit ius esse edificandi, *l. prator ait, §. habet autem, de oper. nou. nun. P.* quia res iudicata finem imponit negotio, *l. i. de re iud. P.* A lege dupliciter fit remissio, primo, quando nuntiatio est ipso iure nulla, ut si facta ab eo, eive, a quo, cuiue fieri non poterit, per personas, & illis a quibus & quibus iam antea fieri non posse monuimus. Paria enim sunt non fieri, vel fieri perperam seu inutiliter, *l. quoniam, qui satis d. cogant. si quis in ius voc. non ter. l. 4. §. condemnatum, de re iud. cum siml.* et si procurator non cauerit de rato, *l. de pupillo, §. qui procuratoris, de oper. nou. nun. P.* Secundo, remittit lex prohibitionem, si cautio data fuerit coram iudice de demolendo, & restituendo opere priuato, si postea appareat iniuste edificatum, vel si pro publico promissio eadem fiat, *l. vni, eod. C.*
 2 ¶ Et haec satisfactio, etiam si absentis nomine postuletur remissio, non ad tati habitationem, sed ad noui operis nuntiationem pertinet, *d. l. de pupillo, §. qui remissionem, c. fin. eo. tit. ap. Greg. l. non solum, §. si cum possem, eo. P.* Hic fit oblatio satisfationis, quam stipulatur aduersarius: quod si eam stipulari noluerit, pro data habebitur iure, sitque remissio noui operis nuntiationis, *l. prator ait, §. si quis paratus, & §. deinde ait prator, de oper. nou. nun. l. stipulatio, §. si quis autem, eo. tit. P.* Nisi postea is qui obtulit, interpellatus ut caueat, noluerit cauere, & ita in mora postremus fit, *l. prator ait, §. si aliquo modo steterit, de oper. nou. nun.* Sic ei vltima mora nocebit, ut in aliis receptum est, *l. lullud, de peric. & com. rei vend. l. hominem, mand. P. l. obsequiationem, C. de sol. l. senel mora, sol. matrim. in P. l. 2. C. de iur. emphe. ¶ Ceterum ¶ hic quoque annotandum est, denuntiantem ante tres menses non cogi satisfationem acceptare, si paratus sit, de iure suo prohibendi docere: post tres menses autem cogitur, vel remissio per legem fit, *l. vni, de no. oper. nun. C. c. pen. & fin. apud Greg. & ibi glo. Differunt quippe in re iudicatis, quale est hoc, restitutio, si in conuenienti offerantur probationes, c. literis, de rest. spoli. si a quo, ut in possess. legato. l. 3. §. ibi. ad exhib. c. dilectus, de ordi. cognitio. Frustraque cautio acciperetur, si nunc constat de iure non edificandi.**

4 ¶ Secundo ¶ tollitur nuntiatio noui operis post annum, hodie non, sublataque est, *l. prator ait, in §. fin. de oper. nou. nun. in P. per leg. uniu. eiusd. tit. C.* quae refertur olim extinctam post annum noui operis nuntiationem, sed nunc statutum durare etiam post annum: ut aliae in re actiones, quae poenales non sunt, perpetuae sunt, & post annum dantur, quales negotiorum gestorum, de peculio, & similes, *l. in honorariis, de actio. cum siml. ibi. nota.*
 5 ¶ Tertio ¶ tollitur nuntiatio morte nuntiantis, *l. non solum, §. morte, de oper. nou. nun.* quamuis morte eius cui fit nuntiatio non extinguatur. ¶ Item ¶ quarto finitur, si rem alienauerit is qui nuntiauit, ob quam nuntiatio facta erat, *l. fin. eod.* Quia morte & alienatione finitur ius prohibendi, *d. §. de morte,* morte namque quis desinit esse dominus, quia mors omnia soluit, *§. deinceps, de nupt. in aubem. & voluntatem, l. 4. loca. P.* Et iuris nostri conferuandi causa nuntiatio fit, *l. i. iuris nostri, de oper. nou. nun.* quod alienando, & morte amittimus, & proinde causa cessante cessat effectus, *c. cū cessante, de appell. l. adigere, §. quāuis, de iure patro. in P. l. 2. §. si. de don. P. & post venditionem desinit nostra interesse, damno omni & commodo postea contingente pertinente ad emptorem, l. id quod, 7. & l. necessario, de peric. & comm. rei vend. in P. & l. i. C. eod. tit. §. cum autem, de emptio. Nec pugnat quod tradit Vlpian. in l. prator ait, l. 2. §. hoc interdicitur perpetuo, in l. de operis noui nuntiatio. hoc interdicitur perpetuo dari, & heredi & ceteris successoribus competere, &c. Siquidem non negamus quin & successoribus vel vni-*

uersalibus hereditariis, vel singularibus ex contractu non detur, ut possint post adeptum ius nuntiare noue.

¶ Veruntamen ¶ ibi non est controuersia, sed num nuntiatio facta a mortuo vel alienate, ad eos transeat, de quo nihil Vlpianus, vel si sensit de eo, cum distinctione intelligendus est, prout Accursius bifariam distinguit, in *l. non solum, §. morte, in verbo extinguitur, de oper. nou. nun. Interdum,* inquit, nuntiatio fit, ne opus nouum fiat, quando deliberat quis incipere, sed nondum incepit: aliquando quando incepit. Et rursum aliquando cepto opere denuntiatum est, & ante mortem denuntiantis, vel ante alienationem non est satisfactum, vel est satisfactum. Porro extinguitur nuntiatio morte & alienatione, si opus ceptum adhuc non fit, & res integra sit: item si ceptum sit, & tamen satisfactum non fit. Probat argumento mandati, quod extinguitur moriente mandante re integra: non autem si ante mortem procurator ceperit tractare negotium, *l. si quis mancipis, §. eius, de instit. actio. P. l. arbiter, de arbit. P. §. item si adhuc, de manda. l. mandatum, C. manda.* Et certe iudicia cepta transire in heredes non ambigitur, *l. i. ex delict. defuncti, in quan. hered. tenean. l. i. ut actio. ab here. & cont. hered. C. Notar & Bartolus, in d. §. morte, num. 6. l. non solum,* quodque mihi placet, ut si aliquid operis post nuntiationem, quantumuis modicum factum fuerit viuente nuntiante, res non sit integra, & adeo transeat in heredes pro futuro opere precedenti conexo, *l. si tutor, post prin. de tutel. & ratio. distrah.* Item si quis nuntiando dicat, nuntio pro me hereditibusque meis, nouum opus, morte non extinguetur, *l. diem proferre, §. i. de arbitris, si vero non remunerandi, §. si. & l. seq. mand. in P. l. cum precar. P.*

¶ Sed ¶ cur ex parte eius cui nuntiatur, eadem locum non habent, quae in persona nuntiantis, videlicet ut non extinguitur nuntiatio morte eius cui nuntiat, vel si ipse alienet? Ratio est, quod ex parte eius cui nuntiat nuntiatio realis est, *l. non solum, §. morte, de oper. nou. nun. P.* ex parte nuntiantis, personalis, *l. fin. eo. Quiddem* quandoque illi placuerit, remittit, ut diximus. Siquidem in rem praesentem fit nuntiatio, nec extra rem efficax est, *l. de pupillo, §. plurimum res, & 4. nuntiatione, vers. si quis autem in foro, & l. operis, eo. tit.* Proinde quod personale est cum persona extinguitur, *l. quia tale, sol. matrim. l. si tibi, §. si quis pacificatur, & l. iuris gentium, §. patrum, de pati. in P. l. qui in futurum, §. c. eo. tit.* Reale transit in alias personas rem possidentes, *l. actionum, genera. §. in rem, de act. resque obligatae distrahuntur cum suo onere, l. alienatio, de contr. emt. l. res §. i. de iure s. i. si debitor, de distrac. pig. P. l. vni. C. rem alie. gerent. non interd. ver. sua. alien. l. si pignus, qui potio. in pign. habeat.*
 ¶ Quae ¶ tamen inter Bartolum, & alios iuris ciuiliis interpretes est, si satisfactio est, ab eo cui nuntiatio facta est & is postea mortuus sit, resque peruenerit ad tertium possessorem, num, quemadmodum diximus, nuntiationem transire in heredem nuntiantis, transeat quoque in heredem eius cui nuntiatio est, ut ipse propriis expensis teneatur opus ab alio factum demoliri, quod alioquin, ut diximus, facere, non tenetur, sed praestare patientiam. Nam Bart. in d. §. morte, nu. 8. & Andreas de Pisis, Paul. Cast. inibi, defendit non teneri, quem aliqui sequuntur, quia praetoria cautio, inquit Castren. ubi supra, de demolendo debet augere eius ipsius nuntiationis, super qua interponitur, *l. i. §. si quis sub conditione, ut lega. nom. caued. adde l. si quis eum, §. qui iniuriarū, si quis cautio, l. Titius, §. si ad Treb. P. Glossa, in d. §. morte, in verbo heredes, l. non solum, de no. op. nun. & ibi Alex. tamen contrarium affirmat, quam sequitur Alexan. ab Imo. Quos quoque ego probor: quod satisfactio de opere demolendo, & iudicatum solui, pares sint, *l. de pupillo, §. pen. & l. stipulatio, §. habeo, de nou. op. nun.* Stipulatione autem iudicatum solui interposita, desinit res esse integra, *l. si defunctus, & ibi gl. de procur.* Ergo & per hanc satisfactionem. Accedit quod ex satisfactione, veluti ex conditionali stipulatione, fiat obligatio quae transferatur ad heredes, *§. ex conditionali, de verb. obl. l. si sub conditione, de act. P.* Nec ratio Bartoli & sequacium hic obici potest, cum ea intelligatur, ne augeat negotii naturam satisfactio, quando negotium per se satis validum est: at ubi per se inualidum, diuersum verius est, *l. ex placito, de rerum perm. C.* ¶ Postremo ¶ remissa censetur noui operis nuntiatio, si is qui nuntiauit, noluerit iurare de calumnia, etenim tenetur nuntias iurare, se non calumniae causa nuntiare, *d. l. de pupillo, §. qui opus nouum.* Quod ordinarij alioquin iuris est in omnibus in iure dislitis, ad quod competendas litigantium calumnias & malitiam, *l. de iure iur. prop. calum. ut actor etiam qui iuramentum hoc recusaerit, amittat litem, l. i. C. eod.**